

שם זנוד

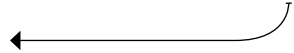
בר רפאלי ובעלה בחרו לבנותיהם את השמות ליב ואל. האם זה טוב לתת לילדים שמות מיוחדים או שמות לוועזיים? ומה זה עושה לילדה כשיש לה שם של בן? אם תפנו לנומרולוגיה, אז בכלל תשמעו דיעות נחרצות. הם מאמינים, לדוגמא, שסיומת לה ונה פחות מומלצים. אלו שמות עם קשיים

בטח גם אתם רנתם לאחרונה עם חברים בשם אל, שהעניקה בר רפאלי לבתה השנייה (אחות של ליב), וגם אתם וראי תהיתם מה עבר לאפרת גוש בראש כשקראה לבנה הבכור ג'וליאן ג'אגר וגם עד כמה ח"כ אורן חזן מאוהב בעצמו (ובאשתו) שקרא לבתו אורי (שילוב של אורן ורינת, רעייתו). יש כמובן עוד שורה ארוכה של שמות שמוכילים להרמת גבה בסגנון, "מסכן הילד". ומה לגבי ההורים שבוחרים להעניק לילדיהם שמות ממחזות אחרים כמו אמיליה, אמה, שון וכדומה? (טיפ מאיתנו - תחשבו איך השם נשמע בחו"ל, ראו ערך מורן או דור), ולעומתם יש מי שמתעקש לא לצעוד קדימה אלא דווקא לאחור ולהעניק שם שכולו מחווה לסבא או סבתא (שנפטרו או שעדיין בחיים, מתוך כבוד ומחווה). ויש את אלו שהוגים שם מקורי שאף אחד לא מכיר ושהם אהבו את המצלול שלו...

אורי (שילוב של אורן ורינת)

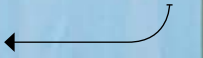

ג'וליאן ג'אגר

ליב ו-אל

צילומים מימין, בכיוון השעון, מהאינסטגרם: אורן חזן, בר רפאלי, אפרת גוש

אבל מעבר לבחירה עומד עתיד שלם של הילד שלכם, ויש לבחירת השם משמעויות והשלכות. "אני חושבת כי לשם של ילד/ה יש המון משמעות, מעבר למשמעות האנרגטית, נומרולוגית וכדומה – זה שם שאדם נושא כל החיים", אומרת גילת מלכאן סטיקלר, פסיכולוגית קלינית, מומחית לטיפול בילדים ומשפחה, "בבחירת שם לא שגרתית אנחנו מכניסים מטענים נוספים לאלו שכבר יש לילד. למשל לקרוא לילד על שם של מישוה שנפטר עלול להעמיס את הציפייה לערוך תיקון ואנחנו מעמיסים חלומות ותקוות מיותרות. בייחוד אם זה מישוה שנפטר בטרם עת. גם בלי השם אנחנו מצפים ומשליכים המון על הילדים שלנו, וחבל להעניק שם מאתגר שעלול להוביל לעוד התמודדות מיותרת".

"ההורים יש הרבה התמודדויות, התלבטויות ודילמות", אומרת ד"ר רוני מרץ, פסיכולוגית חינוכית ורוכות התוכנית לפסיכותרפיה בילדים ונוער במכללת סמינר הקיבוצים, "הענקת השם היא אחת מהן. יש משהו בבחירת השם לתינוק/ת שמבטא את המחויבות והאחריות הרבה שבהורות. לנו, ההורים, השפעה רבה במי שאנחנו ובמה שאנחנו על הדרך הנוגדת לשארית חייו. כיוון שאנו נותנים את השם לפני היכרות מעמיקה עם הדרך הנוגדת, עוד לפני שגילה לנו מי הוא ומה אופיו, הרי שיש בהענקת השם הרבה מהשלכה של שאיפות, חרדות, ציפיות, קונפליקטים ועוד של ההורים".

"הרבה הורים בוחרים את השם לילדם בהתאם לחוויות שלהם עם שמו. יש הורים בעלי שם מיוחד שנהגו מהחוויה ויתנו גם לילדם שם ייחודי, ויש מי שסבל משם מיוחד ומקורי ויעדיף לתת לילדו שם מוכר ונפוץ. מבחינה זו מתן השם יכול לענות על משאלה לתיקון חוויות הילדות של ההורה, בבחינת 'זו ילדותי השנייה'. אין כאן מותר או אסור, רצוי או לא רצוי, לכל הורה/הורים יש אוטונומיה ושיקול דעת לגבי הבחירה וההתמודדות הצפויה. כמוכר שיש הרבה משמעות לאופן הכללי של גידול הילד, למרקם היחסים בין הורים וילדים, ולאופיים של הילדים. יהיו ילדים שיישאו שם מקורי בגאון, ישמחו בייחודיותם וייחגו מהשאלות ותשומת הלב, בעוד אחרים יחושו חשופים ונבוכים".

מה לגבי שמות מקוריים?

"שמות יותר מדי מיוחדים או מוזרים גם עלולים להעמיס. במקום לפשט התמודדות אחת בחייהם, אנחנו גורמים להם להתעסקות מיותרת. הילדים הנושאים שמות מיוחדים נאלצים להסביר שוב ושוב את השם, לחזור עליו ובסופו של דבר להיות מושא ללעג ולעיוות השם הלא שגרתית", אומרת מלכאן סטיקלר, "אני רואה על פניהם של ילדים שמגיעים אליי לקליניקה ונושאים שם מיוחד שכבר נמאס להם להסביר למה קראו להם ככה. ביום-יום ילדים מתמודדים עם המון עניינים חברתיים וזה ממש לא פשוט להעביר יום בבית הספר או בגן, בטח בגילאים הצעירים, אז שם מיוחד זה כבר יותר מדי".

"בבחירת שם לא שגרתית אנחנו מכניסים מטענים נוספים לאלו שכבר יש לילד. למשל לקרוא לילד על שם של מישוה שנפטר עלול להעמיס את הציפייה לערוך תיקון"

גילת מלכאן סטיקלר. צילום: סטודיו עדיגיטל <

"בבחירת שם לא שגרתית אנחנו מכניסים מטענים נוספים לאלו שכבר יש לילד. למשל לקרוא לילד על שם של מישוה שנפטר עלול להעמיס את הציפייה לערוך תיקון"

ד"ר מרץ מוסיפה כי, "אם הילד קיבל שם ייחודי שמעורר תגובות, חשוב שההורים ישתפו מגיל צעיר במשמעות השם וידגישו את אהבתם לשם ולכן נתינתו לילד/ה. אפשר לעזור לילד/ה לחשוב כיצד היה רוצה לענות לתגובות השונות ולהסביר לו שאנשים שונים אוהבים דברים שונים, יהיו כאלו שיאהבו את שמו ואילו אחרים יתקשו להתרגל אליו. מה שחשוב אלו תחושותיו שלו כלפי שמו וביטחונו בעצמו ובמי שהוא – ולא מה שהאחרים חושבים עליו ועל שמו. החוויה של הילד עם שמו קשורה ליכולת של ההורים לטפח ולטעת בו ביטחון עצמי ויחס חיובי כלפי עצמו. שימוש בשיקופים וחיוקים חיוביים, אי השוואה בינו לבין אחרים, עידוד עצמאות ותחושת מסוגלות, אווירה של קבלה ללא תנאים, הזמנה לביטוי עצמי ולבחירה אישית ועוד, מחזקים את הדימוי העצמי של הילד ואת תחושותיו החיוביות כלפי עצמו".

מה דעתכם על אופנת השמות הבינלאומיים?

"בעשורים הראשונים של המדינה היה נהוג לעברת שמות לועזיים. הייתה בכך אמירה של השתייכות לארץ ולשפה העברית. ייתכן שהאופנה העכשווית של מתן שמות בינלאומיים בעלי ניחוח חו"ל משקפת מגמה של שינויים תרבותיים וחברתיים של גלובליזציה, ואולי גם שאיפות של ההורים לפריצה והצלחה מעבר לגבולות הארץ", אומרת ד"ר מרץ.

"יש שמות בינלאומיים שכבר נטמעו והפכו למקובלים, אבל שם מוזר מדי עלול לגרום לילד/ה לסבול. זה מוסיף משקל מיותר. למשל אל של בר רפאלי מיוחדת מעצם היותה הבת שלה, שם שונה רק יוסיף לה התמודדות לדעת", מוסיפה מלכאן סטיקלר.

החלפת שם לילד בגיל צעיר - כן או לא?

"הילד עלול לחשוב שהשם שלו לא מתאים לו. הרצון של הילד להחליף שם בגיל צעיר עלול להעיד שהוא רוצה להיות מישוה או משהו אחר. לפעמים הפתרון הוא לא החלפת השם, בדומה לניחוח פלסטי שלא פוטר לרוב את הבעיות המסתתרות בעומקם של הדברים. אני מציעה לעצור ולחשוב מה חסר לילד, מה פספסנו, איך נוכל להעניק לו את מה שהוא צריך באמת ולתת מענה בדרך אחרת, עמוקה ומשמעותית יותר. לפעמים ילד נוטה לחשוב שאם רק יהיה לו שם אחר – הוא יהיה מאושר, מלא ביטחון או בעל תכונות אחרות", אומרת מלכאן סטיקלר.

ד"ר מרץ מוסיפה כי, "המשמעות העמוקה יותר של שם אינה הקריאה בו אלא המענה לו. השם הוא משהו שניתן לילד על ידי הוריו. באם הילד מקבל את שמו – הרי שמדובר במתנה, באם הילד לא מתחבר לשמו ובאופן עקבי לא חש נוח עמו, הרי שלא ניתן לחייבו להישאר עמו. חשוב כמוכר לתמוך בילד ולהרגיש האם הקושי אכן נעוץ בשם ולא קושי עמוק יותר בקבלה של הילד את עצמו, כי אז שינוי השם לא בהכרח יעזור".

איך משפיעים שמות יוניסקס על הצאצא?

"אנו חיים בעידן היוניסקס. הוסרו גבולות וגדרות רבים של הסדר החברתי הישן, מוסכמות שונות, וכמו שאין כבר צבעים נפרדים לבנים וננות, כך גם בשמות יש פחות הבחנה", אומרת ד"ר מרץ, "לפני שנים השם רוני או יובל היו שמות מובהקים של בנים, ואילו היום חל היפוך ואלו שמות שמקובל יותר לננות. מדובר בתהליך המבטא אולי משאלה לבטל את האבחנה המגדרית בין תכונות גבריות ונשיות ולאפשר לילד או הילדה ייחודיות שהיא מעבר לג'נדר. לדעתי יש בכך בחירה אמיצה בשינוי ואמירה הדוגלת במשמעות אישית על פני מוסכמות חברתיות, שהיא לגיטימית יותר בתקופתנו".

"לאחרונה יש יותר ויותר ננות עם שמות מובהקים של בנים, כמו עומר או גיא. אולי זה מבטא ציפייה של ההורים למעייץ טום בוי או שובבות מצד הילדה, מבחינה אנרגטית. אני שואלת שוב – למה צריך עוד התעסקות והתמודדות? למה שהילדה תצטרך להסביר שוב ושוב שהיא בת ולא בן? לא כל מיוחד הוא חיובי, בעיני עדיף להעביר לילד מסר שהוא מיוחד באשר הוא – בשל התכונות שלו, האופי שלו, הכישורים שלו – ולא בגלל השם", מוסיפה מלכאן סטיקלר, "שכל הורה ישאל את עצמו לפני הענקת השם מה ירגיש הילד עם השם? האם ירגיש שלוה, נינוחות וביטחון או תסכול סביב הגחמות של ההורים. שווה גם לשאול את עצמנו – מה מושך אותנו להיות כל כך מיוחדים?".

היא מוסיפה ואומרת לסיום כי, "ילדים הם השלוחה שלנו והגאווה שלנו אבל הם גם עומדים בפני עצמם. עלינו להתחשב במתן השם מה נכון וטוב להם בפני עצמם, במנותק מאיתנו".

"לפעמים ילד נוטה לחשוב שאם רק יהיה לו שם אחר - הוא יהיה מאושר, מלא ביטחון או בעל תכונות אחרות"

שרית בירן. צילום: גבריאל בהרליה <

רוני מרץ. צילום: דנה בר סימו טוב <

מה לגבי שם של אדם שנפטר לתינוק שזה עתה נולד?

"אני לא ממליצה אבל גם לא שוללת וכל שם כזה שיינתן לתינוק צריך להיבחר בהתאם לסיטואציה ולנסיבות וכמוכר לפי התאמה והרמוניה עם תאריך הלידה. בכל מקרה לא רצוי לתת שם של זכר שנפטר בגיל צעיר או ממחלה", אומרת בירן. ד"ר מרץ אומרת שמדובר בעניין תלוי תרבות: "בתרבויות ובחברות רבות נהוג להשתמש בשם להנצחה של אדם שנפטר. יש כאלו המסתייגים מהנהוג ובעיקר באם מדובר באדם שנפטר צעיר או בנסיבות טרגיות. קריאה בשם המנציח אדם משמעותי יכולה לעזור זיכרונות טובים כמו גם כואבים. חשוב כשקוראים לילד/ה על שם אדם שנפטר לעשות הפרדה ולאפשר לילד לגדול ללא צלו של הדמות עליו הוא נקרא".

מה לגבי שם של בן לבת ולהיפך?

"רצוי להיות שקולים ומחושבים במקרה של שם שהוא יוניסקס לבת, כי יכולות להיווצר אצלה אנרגיות מסוימות. בכל מקרה בשלב מסוים בחיים אם רוצים אפשר תמיד להוסיף שם פרטי נוסף לאיזון. רצוי לא להחליף שם לאחר שהוענק, אלא במקרים קיצוניים. תמיד עדיף להוסיף על השם שכבר יש", מסבירה בירן את משנתה.

האם יש שמות 'קצרים' מדי?

"לכל אות בשם יש משמעות ומומלץ מאד לבחור שם של שלוש אותיות ומעלה. ככל שיש יותר אותיות בשם – יש יותר כוח לעשות דברים. יוצאי דופן הם השמות גר, שי וטל להם יש קונוטציה טובה", היא אומרת.

האם יש שמות לא טובים / נכונים לתינוק?

"סימנת לה ונה פחות מומלצים. אלו שמות עם קשיים. כל תשע שנים יש להם משברים ארוכים – לכן מומלץ לבעלות שמות כמו דנה, דניאלה ולנה לעסוק בטיפול באנשים כדי לאזן את עצמן. הילה זה שם מעכב כי ה' בהתחלה ובסוף יוצרת סחרור ויכולה להציף מדי את הילדה. שמות שמתחילים בא' ומסתיימים בת' כמו אורית – יעברו עליות וירידות קיצוניות בחיים. חשוב לציין שאדם מתנהל בכל מקום לפי השם שקוראים לו בפועל. אם הוא קיבל בלידתו את השם דן – שזה 9 ויקרא לו דני שזה 1 הוא יתנהל כמו 1", אומרת בירן לסיום ומפיחה תקווה בכינויים ושמות חיבה. ■

איך בוחרים שם לפי תורת הנומרוולוגיה?

אז איך בוחרים שם מבין שלל האופציות? יש ברשת אינספור מאגרים, אתרים ופורומים, משמות טובים על פי הקבלה, הרבנים והתנ"ך, ועד שמות נדירים שיציבו את הילד/ה שלכם בראש רשימת ה"שם המקורי של השכבה". יש שמות שהם מחווה לאדם אהוב ונערץ ויש שמות שהם חיבור של שמות ההורים או המשך של שמות האחים (למשל שמות של מים לכל ילדים המשפחה – יובל, גל, אדוה, אגם, או שמות של צמחים וכדומה). יש שמות רטרו (אלישע, עמליה) ויש שמות חדשניים ואף עתידניים. חוץ מחיבה אישית, הסכמה בין בני הזוג וחיבור לתינוק שזה עתה נולד, יש שיטות עוד שונות. אחת מהן היא נומרולוגיה, הלוקחת בחשבון את מועד הלידה הספציפי.

"את שם התינוק בוחרים ההורים ומעבירים במקרים רבים לנומרוולוגית, או לרב העוסק בנומרוולוגיה, הבודקים האם יש התאמה בין השם לתאריך הלידה", מסבירה שרית בירן, נומרולוגית, יועצת ומאמנת להעצמה וחיבה חיובית, "ייתכן שהשם הנבחר על ידי ההורים מדויק ומתאים לתאריך הלידה, אך ייתכן גם שאינו מתאים וצריך יהיה לבחור בשם אחר, ובזכות בדיקה זאת ינצלו חייו של הילד מטלטלות וקונפליקטים ויהיו לו חיים מלאים בסיפוק והגשמת ייעוד. תכונות האופי של הנוגדת והתרחישים של חייו טמונים בתאריך הלידה שלו: יום לידה מעיד איזה טיפוס הוא ומה האופי הפנימי שלו, ומספר ייעוד (חיבור וצמצום של התאריך במלואו) מסמל את האופק של האדם, מספר הגורל ומה מתאים לו, ולכן אפשר מראש לחזק אותו על ידי שם, היוצר הרמוניה עם תאריך הלידה שלו".

מה אפשר לדעת לפי תאריך הלידה?

"למשל, אם הילד בעל רגישות והערכה ליזמי, אסתטיקה, אומנות ומוזיקה סביר להניח שמתאים לו שם שהיה מעורב בסוגי יצירה ואמנויות. אם לפי תאריך הלידה יש לו חוש עסקי ומסחרי ואישיות דינמית, יחזק אותו שם שהמספר שלו לוקח סיכונים מחושבים ועם יכולת להנהיג. במידה ולא מתקיימת הרמוניה ייתכן שהדבר ישפיע על חייו עד דילול כוחות וחוסר מיקוד", מסבירה בירן.